

מ"י 32817/05/15 - אריק דעדוש נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

מ"י 32817-05-15 מדינת ישראל נ' שרעבי ואח'
תיק חיצוני: 05230038722015

בפני כבוד השופט עמית מיכלס
המבקש
החלטה
אריק דעדוש ע"י ב"כ עו"ד אילן אזולאי נגד מדינת ישראל

בפני בקשה להורות על השבת פיקדון כספי שהופקד בעניינו של המבקש כחלק מתנאי שחרור שנקבעו בעניינו לידי בא כוחו עו"ד אילן אזולאי.

1. בתאריך 21.5.15 הוריתי על שחרורו ממעצר של המבקש ושל אדם נוסף שנעצר יחד עמו וזאת בתנאים שונים שפורטו בהחלטתי. לצורך הבטחת תנאי השחרור קבעתי, בין השאר, שהמבקש יפקיד הפקדה כספית בסך ₪12,000. סכום הכסף שנקבע בהחלטה כתנאי לשחרור שולם באמצעות הדואר. לאחר שמולאו תנאי השחרור שוחרר המבקש ממעצרו.

במרוצת הזמן, החל מיום 2.3.15 ועד ליום 30.9.15 הוטלו על כספי ההפקדה ששה עיקולים שונים ע"י הוצל"פ תל אביב והוצל"פ נתניה.

בתאריך 21.10.15 הוגשה בקשה מטעמו של המבקש להשבת כספי ההפקדה, זאת לאחר שתיק החקירה נגדו נסגר ולאחר שהתקבלה תגובת המשיבה לפיה היא אינה מתנגדת להשבת הכספים. בין השאר הנטען ששמו של האדם שהפקיד את הפיקדון הינו יאיר בלילה ושאדם זה נתן הסכמתו לכך שהכסף שהופקד יועבר ישירות לידי ב"כ המבקש.

לאור האמור הוריתי ביום 22.10.15 ש"נוכח הסכמת המשיבה, מורה כמבוקש, בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת". בעקבות בקשת הבהרה של ב"כ החשוד הוריתי ביום 25.11.15 כדלהלן:

"בהמשך להחלטתי מיום 22.10.15, מורה על החזרת כספי ההפקדה לידי עו"ד אזולאי" (ההדגשה אינה במקור). החלטת הבהרה נוספת ניתנה על ידי בהמשך ביום 02.12.15 בעקבות פניית מזכירות בית המשפט ולפיה: "בהמשך להחלטתי מיום 22.10.15 ובעקבות פניית מזכירות בית המשפט, הריני להבהיר שכספי הפקדון יוחזרו לעו"ד אזולאי וזאת בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת לרבות עיקול" (יצוין שגם כאן ההדגשה אינה במקור).

2. בעקבות החלטתי זו פנה ב"כ המבקש פעם נוספת לבית המשפט וביקש להורות על השבת הכספים ישירות לידיו, זאת בשל העיקולים שהוטלו על כספי המבקש. בבקשתו טען ב"כ המבקש שהכסף הופקד על ידי צד ג' לתכלית מסויימת ומשכך, "משתמה התכלית, כספים צריכים להיות מוחזרים למפקידיהם שנותרו בעליהם. לפיכך עיקול שהטיל נושה בנערב על כספי ערבון שהפקיד צד ג' במסגרת הליך פלילי, הוטל על כספים שאינם בבעלותו של המשיב/הנערב ודינו להתבטל".

3. כפי שנפסק לא אחת, כספים שהופקדו על ידי חשוד או נאשם על מנת להבטיח תנאי שחרור שנקבעו בעניינו של אותו חשוד, מוחזקים ככספים השייכים לחשוד, ראו בעניין זה בש"פ 4318/14 ו- 5032/14 **אייל זלמן ואח' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] - (להלן: עניין אייל זלמן).

כפי שקורה לא אחת, כספים אלו מופקדים בפועל עבור המשוחרר בתנאים באמצעות אדם אחר, בין אם בשל העדר יכולת פיזית של אותו אדם הנתון במעצר להפקיד בעצמו את הכסף, בין אם בשל חסרון כיס ובין אם מסיבה אחרת. עם זאת, העובדה שאותם כספים הופקדו באמצעות שלוחו של אותו משוחרר בתנאים אינה משנה את העובדה שהם הופקדו עבור החשוד או הנאשם, במטרה לקדם את שחרורו לאחר שיעמוד בכל התנאים שנקבעו בעניינו על ידי בית המשפט או המשטרה לפי העניין, כאשר ידוע למפקיד הכסף שמי שחוייב להפקיד את הכספים הוא החשוד או הנאשם.

4. ציפיית בית המשפט היא שהמשוחרר בתנאים יפקיד סכום כסף בקופת בית המשפט כתנאי לשחרורו. ככל שחשוד או נאשם מבקש להסתייע באחר לצורך עמידה בתנאי זה ואותו אחר נעתר לבקשה זו ומסייע לו, הרי שנרקמת ביניהם מערכת יחסים חוזית שאל לו לבית המשפט להתערב בה במסגרת החלטתו בבקשה להשבת כספי הפיקדון, החלטה הניתנת בהמשך להחלטות אחרות הניתנות במסגרת **ההליך הפלילי**.

כל פרשנות אחרת תגרור את בית המשפט לעריכת בדיקות מקיפות בכל בקשה ובקשה המוגשת לו להשבת פיקדונות ובכלל זה בירור זהותו של המפקיד ומה טיב הקשר בינו לבין המשוחרר; ככל שהכסף הופקד באמצעות רשות הדואר, כמו במקרה שבפנינו, קבלת מסמכי ההפקדה מרשות הדואר; בדיקת מהות ה"הסכם" שנכרת בין המפקיד לבין המשוחרר בתנאים באשר להפקדת הכספים; מהו מקור הכסף שהופקד (ובכלל זה בירור השאלה האם הכסף שייך בפועל לחשוד והמפקיד רק העביר אותו עבורו פיזית לקופת בית המשפט, או שמא המדובר בכסף של המפקיד עצמו שהופקד בקופת בית המשפט עבור המשוחרר); האם ניתן לראות בכסף שהופקד מעין "מתנה" שנתן המפקיד למשוחרר בתנאים או שמא התחייב הוא להשיבם למפקיד בתוך פרק זמן מסוים; האם חל שינוי במערכת היחסים בין החשוד למפקיד במהלך התקופה שחלפה מיום ההפקדה ועד יום הגשת הבקשה לשחרור הכספים והאם לשינוי זה יש השפעה על הסכמתם המקורית, ועוד כהנה וכהנה שאלות הנוגעות לסוגיות חוזיות ואחרות הקיימות במערכת היחסים השוררת בין המשוחרר בערבות לבין צד שלישי.

5. הסוגיה מתחדדת כמובן בשעה שמוטל עיקול כספי על כספי ההפקדה.

בעניין זה קבע כב' השופט ע. פוגלמן בהחלטה בעניין אייל זלמן:

"משעה שניתן צו עיקול בקשר לכסף שהופקד בקופת בית המשפט כערבות עצמית של הנאשם, מזכירות בית המשפט היא במעמד של מחזיק ועליה לפעול בהתאם לצו... משכך... על המזכירות ליישם את האמור בצו ולהעביר את הסכומים שהופקדו לתיק ההוצאה לפועל"

אציין שעניינו של כ"פ 5032/14 דומה למקרה נשוא בקשה זו, במובן זה שגם באותו מקרה מטרת הבקשה הייתה העברת כספי ההפקדה לטובת בא כוחו של החשוד שייצג אותו במסגרת דיוני המעצר.

עוד יוטעם שבית המשפט העליון היה ער לבעייתיות הנובעת מהלכה זו בכל הנוגע לאפשרות שיישומה עלול להרתיע בני משפחה או חברים להפקיד כסף עבור עצורים שהוחלט על שחרורם. עם זאת נקבע שעניין זה מצוי לפתחו של המחוקק ואל לו לבית המשפט לפסוק אחרת ללא שינוי חקיקתי מתאים. בד בבד צוינה בשולי פסקה 6 להחלטת כב' השופט פוגלמן אפשרות חוקית אפשרית בה יכול לנקוט צד שלישי הנפגע לכאורה מההסדר החוקי הקיים.

6. אשר על כן הבקשה נדחת. החלטתי מיום 02.12.15 תעמוד בעינה.

ניתנה היום, י"א טבת תשע"ו, 23 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.